TGAU Ffrangeg CBAC

Louise Pearce, Bethan McHugh
a Chris Whittaker

Crown House Publishing
www.crownhouse.co.uk

Cymeradwywyd gan
cbac
wjec

Addasiad Cymraeg o *WJEC GCSE French* a gyhoeddwyd yn 2016 gan
Crown House Publishing Cyf.,
Crown Buildings, Bancyfelin, Caerfyrddin, SA33 5ND
www.crownhouse.co.uk
a
Crown House Publishing Company CAC
P.O. Box 2223, Williston, VT 05495
www.crownhousepublishing.com

Ariennir yn Rhannol gan **Lywodraeth Cymru**
Part Funded by **Welsh Government**

Cyhoeddwyd dan nawdd Cynllun Adnoddau Addysgu a Dysgu CBAC

© Louise Pearce, Bethan McHugh a Chris Whittaker, 2016 (Yr argraffiad Saesneg)

Mae Louise Pearce, Bethan McHugh a Chris Whittaker wedi datgan eu hawliau i gael eu cydnabod yn awduron y gwaith hwn yn unol â Deddf Hawlfraint, Dyluniadau a Phatentau 1988.

© CBAC (Yr argraffiad Cymraeg hwn)

Cedwir pob hawl. Ac eithrio ar gyfer unrhyw ddefnydd a ganiateir dan y ddeddfwriaeth gyfredol, ni cheir llungopïo, storio mewn system adalw, cyhoeddi, perfformio yn gyhoeddus, addasu, darlledu, trosglwyddo, recordio nac atgynhyrchu unrhyw ran o'r gwaith hwn ar unrhyw ffurf neu drwy unrhyw ddull, heb ganiatâd perchenogion yr hawlfraint ymlaen llaw. Dylid anfon ymholiadau at Crown House Publishing Cyf.

Nid yw Crown House Publishing yn gyfrifol am gywirdeb na pharhad URLau gwefannau allanol neu wefannau trydydd parti y cyfeirir atynt yn y cyhoeddiad hwn, ac nid yw'n gwarantu y bydd cynnwys y cyfryw wefannau yn gywir neu'n addas, ar hyn o bryd nac yn y dyfodol.

Data *Catalogio drwy Gyhoeddi* y Llyfrgell Brydeinig

Mae cofnod catalog ar gyfer y llyfr hwn ar gael gan y Llyfrgell Brydeinig.

Gweler tudalen 242 am gydnabyddiaeth y lluniau.

ISBN 978-178583086-0

CYNNWYS

CYFLWYNO TGAU FFRANGEG CBAC 6

HUNANIAETH A DIWYLLIANT 9

UNED 1: DIWYLLIANT IEUENCTID

Modiwl 1a Yr hunan a pherthnasoedd

Modiwl 1b Technoleg a chyfryngau cymdeithasol

1a Yr hunan a pherthnasoedd (1) 10
1a Yr hunan a pherthnasoedd (2) 12
1a Yr hunan a pherthnasoedd (3) 14
1a Yr hunan a pherthnasoedd: Rhestr Eirfa 16
1b Technoleg a chyfryngau cymdeithasol (1) 20
1b Technoleg a chyfryngau cymdeithasol (2) 22
1b Technoleg a chyfryngau cymdeithasol (3) 24
1b Technoleg a chyfryngau cymdeithasol: Rhestr Eirfa 26
1a ac 1b Gramadeg yn ei Gyd-destun 28

CYMRU A'R BYD – MEYSYDD O DDIDDORDEB. 31

UNED 1: Y CARTREF A'R ARDAL LEOL

Modiwl 2a Ardaloedd lleol o ddiddordeb

Modiwl 2b Teithio a thrafnidiaeth

2a Ardaloedd lleol o ddiddordeb (1). 32
2a Ardaloedd lleol o ddiddordeb (2). 34
2a Ardaloedd lleol o ddiddordeb (3). 36
2a Ardaloedd lleol o ddiddordeb: Rhestr Eirfa . . . 38
2b Teithio a thrafnidiaeth (1) 42
2b Teithio a thrafnidiaeth (2) 44
2b Teithio a thrafnidiaeth (3) 46
2b Teithio a thrafnidiaeth: Rhestr Eirfa 48
2a a 2b Gramadeg yn ei Gyd-destun. 50

ASTUDIAETH GYFREDOL, ASTUDIAETH YN Y DYFODOL A CHYFLOGAETH. 53

UNED 1: ASTUDIAETH GYFREDOL

Modiwl 3a Bywyd ysgol/coleg

Modiwl 3b Astudiaethau ysgol/coleg

3a Bywyd ysgol/coleg (1) 54
3a Bywyd ysgol/coleg (2) 56
3a Bywyd ysgol/coleg (3) 58
3a Bywyd ysgol/coleg: Rhestr Eirfa. 60
3b Astudiaethau ysgol/coleg (1) 64
3b Astudiaethau ysgol/coleg (2) 66
3b Astudiaethau ysgol/coleg (3) 68
3b Astudiaethau ysgol/coleg: Rhestr Eirfa. 70
3a a 3b Gramadeg yn ei Gyd-destun. 74

HUNANIAETH A DIWYLLIANT 77

UNED 2: FFORDD O FYW

Modiwl 4a Iechyd a ffitrwydd

Modiwl 4b Adloniant a hamdden

4a Iechyd a ffitrwydd (1) 78
4a Iechyd a ffitrwydd (2) 80
4a Iechyd a ffitrwydd (3) 82
4a Iechyd a ffitrwydd: Rhestr Eirfa 84
4b Adloniant a hamdden (1) 88
4b Adloniant a hamdden (2) 90
4b Adloniant a hamdden (3) 92
4b Adloniant a hamdden: Rhestr Eirfa 94
4a a 4b Gramadeg yn ei Gyd-destun. 98

CYMRU A'R BYD – MEYSYDD O DDIDDORDEB. 101

UNED 2: Y BYD EHANGACH

Modiwl 5a Nodweddion lleol a rhanbarthol Ffrainc a gwledydd Ffrangeg eu hiaith

Modiwl 5b Gwyliau a thwristiaeth

5a Nodweddion lleol a rhanbarthol Ffrainc a gwledydd Ffrangeg eu hiaith (1) 102
5a Nodweddion lleol a rhanbarthol Ffrainc a gwledydd Ffrangeg eu hiaith (2) 104
5a Nodweddion lleol a rhanbarthol Ffrainc a gwledydd Ffrangeg eu hiaith (3) 106
5a Nodweddion lleol a rhanbarthol Ffrainc a gwledydd Ffrangeg eu hiaith: Rhestr Eirfa. . 108
5b Gwyliau a thwristiaeth (1). 110
5b Gwyliau a thwristiaeth (2). 112
5b Gwyliau a thwristiaeth (3). 114
5b Gwyliau a thwristiaeth: Rhestr Eirfa 116
5a a 5b Gramadeg yn ei Gyd-destun. 118

ASTUDIAETH GYFREDOL, ASTUDIAETH YN Y DYFODOL A CHYFLOGAETH. 121

UNED 2: MENTER, CYFLOGADWYEDD A CHYNLLUNIAU AR GYFER Y DYFODOL

Modiwl 6a Cyflogaeth

Modiwl 6b Sgiliau a rhinweddau personol

6a Cyflogaeth (1) 122
6a Cyflogaeth (2) 124
6a Cyflogaeth (3) 126
6a Cyflogaeth: Rhestr Eirfa. 128
6b Sgiliau a rhinweddau personol (1) 130
6b Sgiliau a rhinweddau personol (2) 132
6b Sgiliau a rhinweddau personol (3) 134
6b Sgiliau a rhinweddau personol: Rhestr Eirfa . 136
6a a 6b Gramadeg yn ei Gyd-destun. 138

HUNANIAETH A DIWYLLIANT 141

UNED 3: ARFERION A THRADDODIADAU

Modiwl 7a Bwyd a diod

Modiwl 7b Gwyliau a dathliadau

7a Bwyd a diod (1). 142
7a Bwyd a diod (2). 144
7a Bwyd a diod (3). 146
7a Bwyd a diod: Rhestr Eirfa 148
7b Gwyliau a dathliadau (1). 152
7b Gwyliau a dathliadau (2). 154
7b Gwyliau a dathliadau (3). 156
7b Gwyliau a dathliadau: Rhestr Eirfa 158
7a a 7b Gramadeg yn ei Gyd-destun. 160

CYMRU A'R BYD – MEYSYDD O DDIDDORDEB. 163

UNED 3: CYNALIADWYEDD BYD-EANG

Modiwl 8a Yr amgylchedd

Modiwl 8b Materion cymdeithasol

8a Yr amgylchedd (1) 164
8a Yr amgylchedd (2) 166
8a Yr amgylchedd (3) 168
8a Yr amgylchedd: Rhestr Eirfa 170
8b Materion cymdeithasol (1) 174
8b Materion cymdeithasol (2) 176
8b Materion cymdeithasol (3) 178
8b Materion cymdeithasol: Rhestr Eirfa 180
8a ac 8b Gramadeg yn ei Gyd-destun 182

ASTUDIAETH GYFREDOL, ASTUDIAETH YN Y DYFODOL A CHYFLOGAETH 185

UNED 3: MENTER, CYFLOGADWYEDD A CHYNLLUNIAU AR GYFER Y DYFODOL

Modiwl 9a Astudiaeth ôl-16

Modiwl 9b Cynlluniau gyrfa

9a Astudiaeth ôl-16 (1). 186

9a Astudiaeth ôl-16 (2). 188

9a Astudiaeth ôl-16 (3). 190

9a Astudiaeth ôl-16: Rhestr Eirfa 192

9b Cynlluniau gyrfa (1) 194

9b Cynlluniau gyrfa (2) 196

9b Cynlluniau gyrfa (3) 198

9b Cynlluniau gyrfa: Rhestr Eirfa. 200

9a a 9b Gramadeg yn ei Gyd-destun. 202

GRAMADEG. 205

TERMAU GRAMADEG 206

CRYNODEB GRAMADEG. 207

TABLAU BERFAU 232

CYFEIRIADAU AT FFYNONELLAU 241

CYDNABYDDIAETH – LLUNIAU 242

CYFLWYNO TGAU FFRANGEG CBAC

Mae TGAU Ffrangeg CBAC wedi ei rannu yn dair prif thema. Mae gan bob thema is-themâu sydd wedi eu rhannu yn fodiwlau. Mae hyn yn gwneud cyfanswm o ddeunaw modiwl i'w hastudio yn ystod y cwrs. Mae'r llyfr hwn wedi ei rannu yn yr un ffordd.

HUNANIAETH A DIWYLLIANT	CYMRU A'R BYD – MEYSYDD O DDIDDORDEB	ASTUDIAETH GYFREDOL, ASTUDIAETH YN Y DYFODOL A CHYFLOGAETH
DIWYLLIANT IEUENCTID • Yr hunan a pherthnasoedd • Technoleg a chyfryngau cymdeithasol **FFORDD O FYW** • Iechyd a ffitrwydd • Adloniant a hamdden **ARFERION A THRADDODIADAU** • Bwyd a diod • Gwyliau a dathliadau	**Y CARTREF A'R ARDAL LEOL** • Ardaloedd lleol o ddiddordeb • Teithio a thrafnidiaeth **Y BYD EHANGACH** • Nodweddion lleol a rhanbarthol Ffrainc a gwledydd Ffrangeg eu hiaith • Gwyliau a thwristiaeth **CYNALIADWYEDD BYD-EANG** • Yr amgylchedd • Materion cymdeithasol	**ASTUDIAETH GYFREDOL** • Bywyd ysgol/coleg • Astudiaethau ysgol/coleg **MENTER, CYFLOGADWYEDD A CHYNLLUNIAU AR GYFER Y DYFODOL** • Cyflogaeth • Sgiliau a rhinweddau personol • Astudiaeth ôl-16 • Cynlluniau gyrfa

Mae'r arholiad wedi ei rannu yn gyfartal ar draws y pedwar maes sgiliau: DARLLEN, GWRANDO, SIARAD ac YSGRIFENNU Mae pob arholiad yn werth 25%.

Yn yr arholiad DARLLEN bydd yn rhaid i chi:

- ateb cwestiynau mewn arddulliau gwahanol
- ateb tri chwestiwn yn Ffrangeg
- ateb dau gwestiwn ar destunau llenyddol
- cyfieithu i'r Gymraeg

Yn yr arholiad GWRANDO bydd yn rhaid i chi:

- ateb cwestiynau mewn arddulliau gwahanol
- ateb dau gwestiwn yn Ffrangeg

Yn yr arholiad SIARAD bydd yn rhaid i chi baratoi'r canlynol:

- chwarae rôl
- llun ar gerdyn
- sgwrsio ar ddwy thema

Yn yr arholiad YSGRIFENNU bydd yn rhaid i chi:

- ysgrifennu mewn arddulliau gwahanol am y tair thema
- cyfieithu i'r Ffrangeg

DRWY'R LLYFR, BYDDWCH YN GWELD YR EICONAU CANLYNOL:

DARLLEN

Mae'r gwerslyfr yn cynnwys digon o ymarferion darllen ar yr holl bynciau a allai ymddangos yn yr arholiad. Mae rhai yn cynnwys cwestiynau yn Gymraeg, rhai yn Ffrangeg, rhai yn gofyn am atebion di-eiriau (fel llythyren neu rif) ac mae eraill yn gofyn am ateb ysgrifenedig byr. Mae testun llenyddol a chyfieithiad i'r Gymraeg ym mhob modiwl hefyd. O ran eu harddull, mae'r cwestiynau yn debyg i'r rhai allai ymddangos yn yr arholiad.

GWRANDO

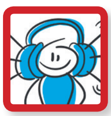

Mae llawer o ymarferion gwrando ar y pynciau i gyd. Maen nhw'n cynnwys arddulliau cwestiynau gwahanol sy'n debyg i'r rhai yn yr arholiad.

SIARAD

Mae tair tasg yn yr arholiad siarad. Mae pob modiwl yn cynnwys llun ar gerdyn gyda chwestiynau enghreifftiol, set o ysgogiadau chwarae rôl i chi eu paratoi a set o awgrymiadau o gwestiynau sgwrsio.

YSGRIFENNU

Mae pob modiwl yn cynnwys tasgau wedi eu strwythuro'n ofalus sy'n debyg o ran eu gofynion i'r arholiad ysgrifennu. Mae cyfieithiad i'r Ffrangeg ym mhob modiwl hefyd.

YCHWANEGOL

Mae rhai ymarferion yn cynnwys adran ychwanegol er mwyn cynnig ymarfer iaith ychwanegol i chi neu gwestiynau mwy heriol.

GRAMADEG

Mae gramadeg yn rhan bwysig iawn o'r arholiad TGAU. Mae blychau gramadeg yn esbonio'r holl bwyntiau gramadeg mae angen i chi eu dysgu. Mae adran 'Gramadeg yn ei gyd-destun' hefyd ar ddiwedd pob is-thema (dau fodiwl) gydag ymarferion ymarfer, ynghyd â chrynodeb gramadeg sy'n cynnwys tablau berfau yng nghefn y llyfr.

Drwy'r llyfr, rydym yn amlygu geiriau a brawddegau pwysig neu bethau y mae angen i chi eu gwybod neu eu hymarfer.

Ar ddiwedd pob modiwl mae rhestr o eirfa ddefnyddiol sy'n seiliedig ar fanyleb TGAU CBAC.

THEMA: HUNANIAETH A DIWYLLIANT

UNED 1

DIWYLLIANT IEUENCTID

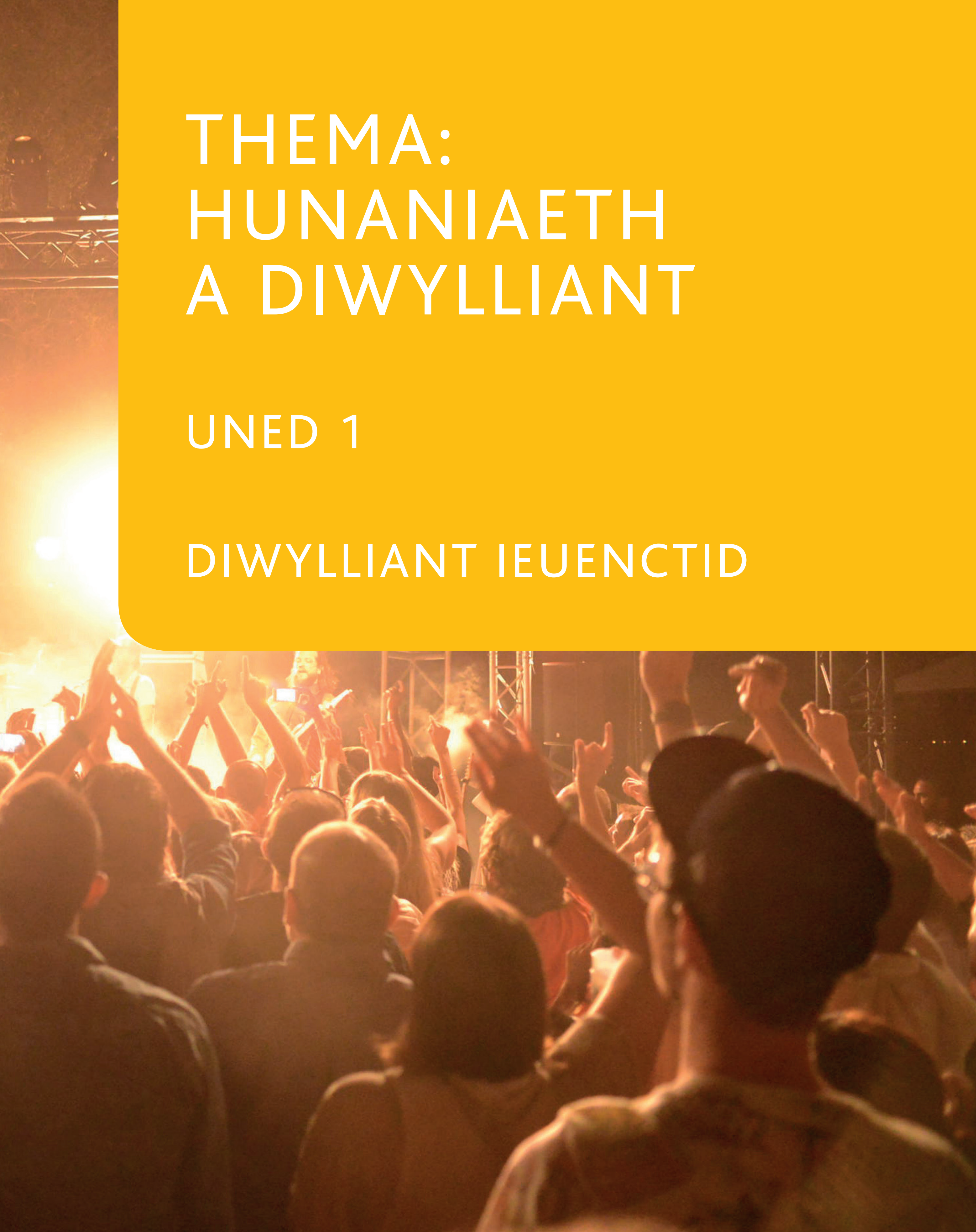

1A YR HUNAN A PHERTHNASOEDD (1)

DARLLEN

Darllenwch y golofn glecs am y bobl enwog Ffrengig Nolwenn Leroy ac Arnaud Clément. Dewiswch y pum gosodiad cywir.

C'est LA rumeur de cette semaine : la réconciliation entre la chanteuse, Nolwenn Leroy et le joueur de tennis, Arnaud Clément.

D'après certains fans sur Twitter, les deux jeunes célèbres sortent ensemble. Ce soir ils mangent un dîner en tête-à-tête au restaurant aux Caraïbes, à la plage. Nolwenn porte une robe noire et Arnaud porte un complet noir. Le couple a l'air d'être content. Les rumeurs parlent d'une réconciliation !

Un ami de Nolwenn a présenté Nolwenn à Arnaud. C'est la deuxième fois ce mois qu'ils sortent ensemble.

1. Y stori yw si'r mis.
2. Y stori yw si'r wythnos.
3. Mae Nolwenn ac Arnaud yn gantorion.
4. Mae Nolwenn yn gantores.
5. Mae Nolwenn ac Arnaud yn cael swper heno.
6. Bydd Nolwenn ac Arnaud yn cael swper yfory.
7. Mae'r pâr yn teimlo embaras.
8. Mae'r pâr yn hapus.
9. Dim ond eisiau bod yn ffrindiau gydag Arnaud roedd Nolwenn.
10. Ffrind Nolwenn wnaeth ei chyflwyno i Arnaud.

YSGRIFENNU

Écris une phrase au sujet de:

- Ta famille
- Tes amis
- Toi – physiquement
- Toi – personnalité

YCHWANEGOL

Écris des phrases au sujet d'un problème ou d'une inquiétude d'un de tes amis.

GRAMADEG

Amser presennol

Mae'n bwysig iawn eich bod yn adolygu'r **amser presennol** yn gyson. Rydym yn ei ddefnyddio i sôn am rywbeth sy'n digwydd nawr neu rywbeth sy'n digwydd yn rheolaidd.

Yn Ffrangeg, mae llawer o ferfau yn yr amser presennol yn dilyn y patrwm 1, 2, 3 isod:

	Math o ferf	Enghraifft	Cymraeg
1.	-er	donner	rhoi
2.	-ir	finir	gorffen
3.	-re	vendre	gwerthu

Cofiwch fod gan bob patrwm 1, 2, 3 derfyniadau gwahanol. Gwiriwch y patrymau isod ar gyfer y ffurf **je** a **tu**. Mae'r tablau berfau llawn ar dudalennau 232–240 er mwyn i chi allu eu gwirio.

1. donner
- je donne – rydw i'n rhoi
- tu donnes – rwyt ti'n rhoi (unigol)

2. finir
- je finis – rydw i'n gorffen
- tu finis – rwyt ti'n gorffen (unigol)

3. vendre
- je vends – rydw i'n gwerthu
- tu vends – rwyt ti'n gwerthu (unigol)

DARLLEN

Cyfieithwch y brawddegau hyn i'r Gymraeg:

1. Mon meilleur ami est amusant, sympa et compréhensif.
2. Ma sœur a beaucoup d'amies.
3. Je m'entends bien avec mes parents.
4. Quelles sont les qualités d'un bon ami ?

DARLLEN

Darllenwch yr erthygl papur newydd ac atebwch y cwestiynau yn Gymraeg.

Aidez-moi, j'aimerais changer

Ludovic, 14 ans, aimerait devenir quelqu'un d'autre.

Ludovic: Je ne trouve que du négatif dans ma personnalité (je suis timide, ennuyeux...) et j'aimerais changer. Je voudrais être quelqu'un d'autre, changer mon look mais j'ai aussi peur !

Réponse: Tu sais, cher Ludovic, tu n'es pas le seul dans ce cas, surtout à ton âge. La fin du collège, c'est une période durant laquelle on se pose plein de questions, et on n'est plus sûr de rien. Trouver son look, c'est difficile – d'une part tu veux suivre la masse et d'autre part tu veux te distinguer ! L'important, c'est que tu portes des vêtements que tu aimes, ça te donnera de l'assurance.

1. Beth mae Ludovic eisiau ei wneud?
2. Enwch **ddau** o nodweddion cymeriad Ludovic.
3. Ar ba adeg yn eu bywyd mae pobl ifanc yn tueddu i'w cwestiynu eu hunain?
4. Pa **ddau** reswm mae'r papur newydd yn eu rhoi i esbonio'r anhawster mae Ludovic yn ei wynebu?
5. Beth sy'n bwysig?
6. Pam mae hyn yn bwysig?

YCHWANEGOL

Cyfieithwch y pedair brawddeg a danlinellwyd i'r Gymraeg.

Llun ar gerdyn

SIARAD

- Décris cette photo/Qu'est-ce qui se passe sur cette photo ?
- Comment sont tes amis ?
- Quelles sont les qualités d'un bon ami ?
- Qu'est-ce que tu as fait avec tes amis le weekend dernier ?
- Les jeunes s'entendent mieux avec leurs amis qu'avec leurs parents. Qu'en penses-tu ?

GRAMADEG

Cymerwch ofal! Yn Ffrangeg, mae llawer o ferfau amser presennol yn afreolaidd. Gallwch weld y rhain ar dudalen 224. Dyma rai o'r berfau afreolaidd cyffredin:

être – bod
- je suis – rydw i
- tu es – rwyt ti (unigol)

avoir – cael
- j'ai – mae gen i
- tu as – mae gen ti (unigol)

faire – gwneud
- je fais – rydw i'n gwneud
- tu fais – rwyt ti'n gwneud (unigol)

aller – mynd
- je vais – rydw i'n mynd
- tu vas – rwyt ti'n mynd (unigol)

GWRANDO

Écoute l'interview avec Charlotte et Benjamin. Quels sont leurs problèmes ? Coche les bonnes cases.

	Métier	Famille	Amis
Charlotte			
Benjamin			

YCHWANEGOL

Allwch chi ddod o hyd i sut maen nhw'n dweud y canlynol?
1. Oherwydd bod gen i broblemau
2. Mae popeth yn achosi straen i mi

1A YR HUNAN A PHERTHNASOEDD: RHESTR EIRFA

aîné(e)	hynaf
l'amour	cariad
un beau-enfant	llysblentyn
un beau-fils	mab yng nghyfraith/llysfab
un beau-frère	brawd yng nghyfraith
un beau-père	llystad/tad yng nghyfraith
un bébé	baban
une belle-fille	merch yng nghyfraith/llysferch
une belle-mère	llysfam/mam yng nghyfraith
une belle-sœur	chwaer yng nghyfraith
cadet(te)	ifancaf
la camaraderie	cyfeillgarwch
connu(e)	enwog
un cousin	cefnder
une cousine	cyfnither
la date de naissance	dyddiad geni
un demi-frère	hanner brawd, llysfrawd
une demi-sœur	hanner chwaer, llyschwaer
divorcé(e)	wedi ysgaru
un(e) enfant	plentyn
une famille	teulu
une femme	gwraig/menyw
une fille	merch
une fille unique	unig blentyn (merch)
un fils	mab
un fils unique	unig blentyn (bachgen)
un frère	brawd
un garçon	bachgen
une grand-mère	mam-gu/nain
un grand-père	tad-cu/taid
un homme	dyn